

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

STUDIE A KRÁTKÉ CLÁNKY

PŘEHLED VÝZKUMŮ 46

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-71-0

130115280

PŘEDNÍ ZPRÁVA
NA STARÉM MĚSTĚ V LITOMÝŘI A MĚSTĚ PRAHA
K ASPEKTŮM VÝZKUMŮ MĚSTY LITOMÝŘI

Průběh výzkumu
Městské památkové území
Staré město v Litoměřích

PŘEDNÍ
VÝZKUM

Průběh výzkumu
Městské památkové území

PŘEHLED VÝZKUMŮ NA MORAVĚ A VE SLEZSKU

93 95458

BRNO 2005

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Rudolf Procházka,
Lubomír Šebela, Petr Škrdla

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-71-0

Copyright © 2005 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Gloria Rosice

Pokyny pro autory na internetové stránce <http://www.iabrno.cz/3ca1cz.htm>
Instructions to authors on internet pages

ní strany je lokalita obtékána potokem Hluboká, který je dnes regulován.

Zkoumaný prostor je na mapě ZM ČR 1 : 10 000 listu č. 25-31-07 identifikována těmito koordináty: 434:287; 390:377; 373:328; 395:350; 425:300; 415:333 mm od Z:J sekční čáry. Na zatím prozkoumané ploše o rozloze 6 ha bylo prozkoumáno 300 pravěkých objektů, 42 kostrových hrobů, 1 pohřeb v jámě a 1 hromadný pohřeb v jámě.

Geologické podloží tvoří třetihorní říční štěrková terasa, která je překryta až 2,0 m mocnou vrstvou sprašových půd. Nad nimi se nachází cca 0,30 m mocná erozní vrstva půdy. Nadloží je tvořeno 0,60 m mocností ornici.

Únětická kultura – funerální okrsek: 165 m na SSZ byla odhalena další skupina 13 hrobů časově na úrovni klasické únětické kultury. Orientace obdélných hrobových jam v ose Z-V, kostry ve skrčené poloze na pravém nebo levém boku. Tři nejhlubší (H 31, 32, 38) vykazují jasné známky vyloupení. Tmavá výplň vykrádacích šachet (v jinak čistou spraši vyplněných hrobech) obsahovala množství v neanatomické poloze uložených částí lidských skeletů a keramických i kovových milodárů. Směřovala vždy na horní partii těla, a to i v případech opačně orientované mladé ženy (H 38). Mezi bohatou výbavou těchto hrobů dominuje soubor 6 spirálovitých prstenů se zbytky negativu lidské kůže na vnitřní i vnější straně šperku. V hrobě (H 31) se vedle jednoho z prstenů zachovaly reliktu zvířecí srsti v podobě mineralizovaných vláken a snad i kousku škály. Tento hrob staršího muže byla vybaven navíc bronzovou sekerkou a kopím, v jehož tulejce se dochovalo dřevo z blíže neurčitelného jehličnanu (laskavé určení M. Hajnalové). V hrobě mladé ženy (H 38) zůstala i přes vykrádání relativně bohatá kolekce kovových ozdob (plechová čelenka, vlasové ozdoby, prsteny, jehlice, 10 plechových trubiček zavěšených u pasu). Typickou keramiku reprezentují klasické koflíky a misky. Pod kostrou H 38 byl nalezen celý velký džbán, typologicky blízký staroúnětickým nádobám. Zajímavou skutečností je přítomnost lastur velevruba v prostorách vykrádacích šachet, při jejich absenci mezi hrobovou výbavou.

Věteřovská skupina – sídelní okrsek: cca 50–60 objektů (většinou zásobní jámy) trapézovitého profilu obsahovalo bohatou kolekci někdy záměrně rozbitých nádob různých typů. Na dně obj. 46 se pod cca 20 cm vrstvou čisté spraše objevil hromadný pohřeb 5 jedinců (2 dospělí, 3 děti). Všechny kostry byly rituálně uloženy ve skrčené poloze. U jedné dětské kostry se našla drobná vlasová ozdoba. Každá z koster měla při lebce nebo v horní polovině těla 1–2 lastury velevruba.

Tomáš Berkovec, Jaroslav Peška, AC Olomouc

Literatura

Chybová, H. 1998: Pravěké a slovanské osídlení Kroměřížska, Kroměříž.

Resumé

Hulín (Bez. Přerov). „U Isidorka“. Nitra- u. Aunjetitzer Kultur (Gräberfeld) u. Věteřover Gruppe (Siedlung). Rettungsgrabung.

HUSTOPEČE (okr. Břeclav)

„Šibenky“. SMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2004 byl v SV části tratě Šibenky (parc. č. 5436/18, 951/5, 951/6, 952) proveden při příležitosti výstavby Střediska služeb AGROTEC II záchranný archeologický výzkum. V prostoru budoucího terénního zářezu a JV od něj bylo lokalizováno a částečně prozkoumáno větší množství sídlištních jam (převážně zásobnicového typu), náležejících mladomohylovému období. Stejnému období patřil přes 25 m dlouhý hliník.

Petr Kos, David Parma, ÚAPP Brno

Resumé

Hustopeče (Bez. Břeclav). „Šibenky“. Mitteldanubische Hügelgräberkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

HUSTOPEČE (okr. Břeclav)

„Šibenky“. Mohylovo-velatická fáze KSP. Sídliště. Hrob. Záchranný výzkum.

Během záchranného archeologického výzkumu v Hustopečích (okr. Břeclav), trať „Šibenky“, byla v roce 2004 prozkoumána při stavbě výrobní haly LINDEN další část sídliště (6 objektů) a pohřebiště (1 objekt) z přelomu střední a mladší doby bronzové. Na ploše výzkumu byl lokalizován a prozkoumán již částečně orbou porušený žárový hrob, který bylo možné podle keramického materiálu zařadit do staršího mohylovo-velatického úseku KSP, což je zcela ve shodě s nálezy na sousední ploše (výrobní areál WESTFALIA HUSTOPEČE), kde bylo ve stejném roce lokalizováno a prozkoumáno stejně staré pohřebiště s reliktu blíže nedatovaného pravěkého sídliště (ÚAPP Brno, NZ č. j. 132/04).

Petr Kos, ÚAPP Brno

Resumé

Hustopeče (Bez. Břeclav). „Šibenky“. Hügelgräber/Velaticer Phase der Urnenfelderkultur an der mittleren Donau. Siedlung. Grab. Rettungsgrabung.

HUSTOPEČE (okr. Břeclav)

„Šibenky“. Střední doba bronzová. Žárové hroby. Záchranný výzkum.

V průběhu záchranného archeologického výzkumu na staveništi výrobního areálu Westfalia Hustopeče v trati „Šibenky“ (viz kap. Encolit) byly odkryty dva žárové hroby (H 4, 10) datovatelné do mohylovo-velatického horizontu. Velice mělké obdélné hroby o rozměrech cca 1,8 × 0,9 m byly natolik poškozené, že počet keramických tvarů, kterými byly vybaveny, lze pouze odhadovat na pět až šest kusů. Morfologicky se jednalo o okřínky, amfory, zásobnice, misky a koflíky. Kromě nádob obsahovaly i zlomky bronzových předmětů, včetně srdcovitého závěsku a jehlic s terčovitou hlavicí.

Martin Geisler, ÚAPP Brno

Resumé

Hustopeče (Bez. Břeclav). „Šibenky“. Mittlere Bronzezeit. Brandgräber. Rettungsgrabung.